

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Secundum quam rationem dicuntur de Deo huiusmodi verba, agere,
facere. B. C. D

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

factor siue artifex, sed non creator. Hoc n. nomen
soli Deo propriè cōgruit, qui & de nihilo quēdam,
& de aliquo aliqua facit. Ipse est ergo creator & op-
ifex & factor, sed creationis nomen sibi ppriè re-
tinuit, alia vero etiam creaturis communicauit.
In scriptura tamen sæpè creator accipitur tanquā
factor, & creare tanquā facere, sine distinctione
significationis.

*Quod hæc verba: scilicet agere & facere, & huiusmodi,
non dicuntur de Deo secundum eam ra-
tionem quā dicuntur de
creaturis.*

*Aug. ca. 18.
l. 1. de gene-
si ad literam
in princip.*

*Ex quo sen-
su dicitur
Deus ali-
quid facere:*

Veruntamen sciendum est, hæc verba, scilicet crea-
re, facere, agere, & alia huiusmodi de Deo nō pos-
se dici secundum eam rationem quā dicuntur de
creaturis. Quippè cum dicim⁹ eum aliquid facere
non aliquē in operando motum illi inesse intelli-
gimus, vel aliquā in laborando passionē, sicut no-
bis solet accidere: sed eius sempiternæ voluntatis
nouum aliquē significamus effectum, i. æterna ei⁹
voluntate aliquid nouiter existere. Cum ergo ali-
quid dicitur facere, tale est, ac si dicatur, iuxta ei⁹
voluntatem, vel per eius voluntatem aliqd noui-
ter cōringere vel esse: vt in ipso nihil noui contin-
gat: sed nouum aliqd sicut in ei⁹ æterna volunta-
te fuerat, fiat sine aliqua motione vel sui mutatio-
ne. Nos vero operando mutari dicimur, quia moue-
mur. Non n. sine motu aliqd facimus. Deus ergo
aliquid agere vel facere dicitur, quia causa est re-
rum nouiter existentium: dum eius voluntate res
nouæ esse incipiunt, quæ ante nō erant absq; ipsi⁹
agitatione: vt act⁹ propriè dici nō queat: cum vi-
delicet act⁹ omnis in motu cōsistat: in Deo autem
motus nullus est. Sicut ergo ex calore solis aliqua
fieri cōtingit, nulla tamē in ipso, vel in eius calore
facta motione vel mutatione: Ita ex Dei voluntate
noua habēt esse sine mutatione authoris, q̄ est v-
num

num, & solum & omnium principium. Aristot. *Circa finē*
 vero posuit principia scilicet materiam & speciē, *1. de gene-*
 & tertium operatorium dictum mundum quoq; *ratione.*
 semper esse & fuisse.

Quod catholicum est, docet.

C

Horum ergo & similium errorem Spiritus san-
 ctus euacuās, veritatisq; disciplinam tradēs, Deū
 in principio temporum mundum creasse & ante
 tempora æternaliter extitisse significat, ipsi⁹ æter-
 nitatē & omnipotentiam cōmendans. Cui voluisse,
 facere est: quia ut prædiximus ex eius voluntate, &
 bonitate res nouæ existunt. Credam⁹ ergo rerum
 creatarum celestium, terrestrium, visibilium vel
 inuisibilium causam non esse nisi bonitatē crea- *Aug in En-*
 toris, qui est Deus vnus & ver⁹. Cuius tāta est bo- *chiridi. ca. 9.*
 nitas, ut summè bonus beatitudinis suæ, qua æter- *in fine in*
 naliter beatus est, alios velit esse participes: quam *1072. 3.*
 videt & communicari posse, & minui omnino nō
 posse. Illud ergo bonum quod ipse erat, & quo bea-
 tus erat, sola bonitate nō necessitate aliis cōmu-
 nicari voluit: quia summè boni erat, pdesse velle,
 & omnipotentissimi nocere non posse.

Quare rationalis creatura facta sit.

D

Et quia non valet eius beatitudinis particeps
 existere aliquis nisi per intelligentiam: quā quanto
 magis intelligitur, tāto plenius habetur: fecit De⁹
 rationalem creaturam quæ summum bonum in-
 telligeret, & intelligēdo amaret, & amando possi-
 deret, ac possidēdo frueretur. Eāq; hoc modo di-
 stinxit, ut pars in sui puritate permaneret, nec cor-
 pori vniretur, scilicet angeli: pars corporis iungere-
 tur, scilicet animæ. Distincta est utiq; rationalis crea- *Quomodo*
 turain incorporeā & corpoream: & incorporea q- *distincta sit*
 dē angel⁹, corporea vero hominovocatur ex anima *rationalis*
 rationali & carne subsistens: Conditio ergo ratio- *creatura.*
 nalis creaturæ primā causā habuit Dei bonitatē.

T 3

Qua-